

Чарівні окуляри (скорочено)

Всеволод Нестайко

Всеволод Нестайко

Чарівні окуляри

Правдиво-фантастична повість про

надзвичайні пригоди київських школярів

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Пригода перша

Загадкова записка, з якої починаються чудеса

Мене звуть Вася Богданець, але в класі всі називають мене Рудий Африканський Їжачок. Так мене назвав Ромка Черняк – лідер нашого класу (тоді ми вивчали Африку, і волосся в мене руде). Але я не ображався, хоч заздрих Ромці, бо він був меткий, спритний, дужий і удачливий. А я худенький, слабосилий. Єдине, що мене рятує – легковажна вдача: ніколи довго не журюся. Мій дідусь говорить, що я незвичайний, особливий. А незвичайні стають великими людьми: полководцями, президентами, письменниками. Але нічого незвичайного в моєму житті поки що не траплялося. Хіба що після дідових розмов були дивовижні сни: я написав підручник з хімії і став знаменитим, або став президентом африканської країни.

Крім снів, нічого незвичайного у моєму житті не відбувалося. І от раптом... У підручнику з української мови я побачив записку: "Якщо ти хочеш, щоб з тобою сталося щось несподіване й незвичайне, шукай чарівні окуляри!" І підпис: "Ритас". Я подумав, що це написала Маргарита, тобто Рита Скрипаль. Вона була першою красунею у нашому класі: струнка, голубоока, чорноброва, горда і неприступна. Навіть Ромка Черняк губився і ніяковів перед нею. Я признався про записку Ромці Черняку. Та коли він подивився на неї, побачив чистий папірець! Я припустив, що це було чорнило, яке зникає. Ромці було смішно, що Рита могла написати мені записку. Через п'ять хвилин весь клас уже реготав із мене. Ритка презирливо пхикала, дивлячись на мене.

Та я довго не журився і саме через те, що слова записки зникли, я повірив, що чарівні окуляри існують насправді. Тільки де шукати? Я сиджу на першій парті, перед самісіньким вчительським столом. У математички Юлії Юхимівни було дві пари окулярів: щоб дивитися на клас, і для читання-писання. Я не втримався і почепив на носа оті "близькі" окуляри. Ромка скрикнув, що я шукаю чарівні окуляри, і весь клас зареготав. Учителька мовчки зняла з мого носа свої окуляри і дала мені легенького щигля.

Після уроків я навіть зайшов в "Оптику", але нічого чарівного не наміряв і пішов

гуляти Києвом. У скверику, неподалік мого будинку раптом побачив на лавці окуляри. Схопив я ті окуляри, почепив і... раптом побачив трансформаторну будку в нашому дворі, а на ній стояв розгублений Ромка Черняк і дивився на землю, де лежала драбина. Було ясно, що Ромка по драбині заліз на будку, але драбина впала. Ромка от-от заплаче. Та раптом якийсь дідусь зірвав з мого носа окуляри. Коли я отямився, дідуся вже не було. І я прожогом кинувся до нашого будинку (ми з Ромкою сусіди: він на п'ятому поверсі живе, я – на третьому). Ромка дійсно був на будці, де шукав свій бумеранг. Я допоміг Ромці злізти і розказав все, що сталося у скверику. Ми побігли туди, побачили окуляри, але вони раптово зникли.

Пригода друга

Знайомство з дивною Маргаритою Степанівною

Відтоді Ромка подружився зі мною, і ми вирішили шукати чарівні окуляри удвох. Більше нікому нічого не говорили. Щодня ходили до того скверика і бачили на лавці окуляри, які одразу ж зникали. Ромка сказав, що треба не окуляри, а дідуся шукати. Але всі дідусі були начебто звичайні. Були хіба деякі, що зігрівалися міцними напоями.

Та одного разу в нашому класі сталася надзвичайна подія: у Рити Скрипаль пропав золотий ланцюжок із золотим сердечком. Він належав її мамі, а дівчина взяла його без дозволу.

Я мріяв про Ритку. У мріях рятував її від нахабних хуліганів, від пожежі, витягав з води. І от раптом така нагода відзначитися. Я повзав на животі по всій школі. Весь чоловічий склад нашого класу повзав на чолі з лідером Ромкою Черняком. Тут я придумав, що треба побігти до скверика (він був недалеко від школи). Виявилось, що Ромка також придумав прибігти сюди. І раптом біля нас невідомо звідки з'явилася бабуса – довгоноса, у старовинному капелюшку, з ціпком у руках. Вона шукала окуляри. Жалілася, що без них не дійде додому. Я запропонував провести, бабуса поклала руку мені на плече. Бабусю звали Маргарита Степанівна! "Ритас" – як у тій записці!

Ми привели бабусю у незнайомий двір і зупинилися перед візерунчастими дверима на першому поверсі будинку. Маргарита Степанівна запросила нас до квартири. Кімнати були темні, зі старими меблями. Ми побачили аж троє дзеркал, але віддзеркалень своїх чогось не побачили. На стінах висіло багато фотографій з відьмами. Ми з Ромкою презирнулися. І Ромка спитав: "Це в-ви?". Бабуса сказала: "Авжеж!" і заспівала пританцьовуючи:

Я відьма Маргарита,

Підступна і сердита!

Усе на світі відаю.

Усе на світі знаю!

Я з янголами снідаю,

З чортами я обідаю —

Усюди я буваю!

Усе-усе я знаю!..

А тоді підморгнула нам і сказала, що знає, що ми шукаємо. Але окулярів не дасть, бо ми розбили їй на кухні вікно м'ячем, ображали її чорну кицьку Мурисю. Ромка виправдовувався, що це не ми. Бабуся пішла взяти запасні окуляри, бо добре не могла нас розгледіти, а я схопив ті, що лежали на піддзеркальнику. Я начепив їх і побачив, що ланцюжок лежить під матами, у кабінеті фізкультури. Я сказав про це Ромці. Ми кинулися до вхідних дверей, які були замкнені. І тієї ж миті до кімнати зайшла Маргарита Степанівна. Окуляри з мого носа враз злетіли і опинилися на її носі. Бабуся сказала, що ніяка вона не відьма, а колишня артистка Театру юного глядача, де грала відьом. Насамкінець вона нам станцювала і заспівала:

Хоч я відьма, та співаю.

Бо веселу вдачу маю.

Хоч стара я і сліпа,

Ще й танцюю – гоп-па-па!

Дивна артистка-відьма одчинила нам двері, і ми щодуху побігли до школи. Всі вже розійшлися, а Ритка плакала. Ми з Ромкою знайшли ланцюжок і разом (я тримав за кулон, а Ромка – за замочок) віддали Ритці. Вона радісно зойкнула, а тоді обняла нас обох за шиї і притулилася головою до наших голів. Потім у своїх кишенях ми знайшли по дві шоколадки (від артистки, коли вона встигла їх покласти?). По одній шоколадці ми дали Ритці, бо вона любила солодке. Ми хотіли того ж дня подякувати за шоколадки. Шукали-шукали той двір, але так і не знайшли.

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Пригода третя

Дід Мороз у підвалі. Ковалі щастя

Ромка був лідером, тому придумав, що треба, щоб зі мною сталася якась халепа, а він би мене врятував. Адже окуляри завжди когось виручають: спершу Ромку, потім Ритку. Ромка побіг до скверика, до окулярів, а я мав робити собі небезпеку. Довго думав і раптом побачив відчинені двері підвалу, де кожна квартира мала комірчину. Я придумав підвернути ногу у підвалі. Тільки я спустився, як хтось зачинив двері у підвал. Але це було добре, бо ногу підвертати не доведеться. Якщо Ромка одержить чарівні окуляри, він побачить, де я, побіжить додому, візьме ключі й визволить мене.

Несподівано з підвалу залунала пісня:

З Новим роком всіх вітаю!

Щастя, радості бажаю!

Всіх вітаю, всіх віншую

І щастинки-золотинки,

Щастя радості хвилинки

Всім дарую! Всім дарую!

Я завмер, а потім зазирнув у коридор підвалу, де були комірчини. Двері комірчини тринадцятої квартири були відчинені. Я чув, що у тринадцяту квартиру переїхав якийсь

дядечко. У комірчині сидів Дід Мороз в окулярах. Я ще ніколи не бачив Дідів Морозів в окулярах. У кутку комірчини була маленька ялинка, на гілках якої горіли різноколірні свічки. Вогники свічок теж були різноколірні. А в іншому кутку комірчини стояв великий старовинний годинник з довгим золотим маятником, хрипло цокаючи. Дід Мороз раптом побачив мене і ми почали говорити. Він сказав, що його окуляри чарівні, і годинник теж чарівний: у ньому працюють Ковалі Щастя – брати-близнюки Майстер Тік і Майстер Так – кують людям щасливий час.

Дід Мороз заспівав замість ковалів:

Ми – Щастя Ковалі,
Єдині на Землі!
Куєм щасливий час
Для всіх, для всіх, для вас!
Тік-так! Тік-так!
Тік-так! Тік – так!
Тік-так! – і є хвилинка,
Щастинка-золотинка!..
Працюємо невтомно ми,
Щоб ви були щасливими...

Закінчивши співати, Дід Мороз сказав, що ті щастинки-золотинки розкладає по новорічних подарунках. Також він сказав, що найкращий подарунок – таємний. Я згадав про друга у скверику, що чекає там на окуляри. І враз окуляри з носа Діда Мороза зникли. І тут зазвучала гарна музика, і все попливло в мене перед очима. Та раптом я почув голос Ромки, що кликав мене. Виявилось, що Ромка знайшов окуляри і побачив мене у підвалі, а ще бачив якогось Діда Мороза. Я повів Ромку до комірчини тринадцятої квартири, але вони були замкнені. "Не інакше, як у нас у тринадцятій квартирі оселився чарівник" – сказав Ромка. Ми намагалися зв'язатися з дядечком з тринадцятої квартири. Але сусіди нам сказали, що він уже три дні перебуває в закордонному відрядженні у США. Ми з Ромкою ще зробили таємні подарунки: Ритці у рюкзак постали дві цукерки "Гуллівер", а Льоні Кучеренку – дві пачки чипсів, які він не міг дозволити собі купити.

Пригода четверта

Двірничка-чарівничка

Одного разу Ромка назвав нас дурнями, бо ми тричі вже скористалися з чарівних окулярів і жодного разу не спробували затримати їх у себе! А Ромка так хотів зірвати джек-пот, або злодіїв зловити. Ромка був упертий, настирливий, відступати не любив.

І ми пішли на пошуки чарівних окулярів. Обійшли дванадцять подвір'їв, зайшли у тринадцяте і побачили візерунчасті двері Маргарити Степанівни. Та ніхто не відчиняв. Раптом тітонька (певно, двірничка) у темних окулярах почала нас сварити, щоб ми забиралися. Вона сказала, що Маргарита не платить за квартиру, воду, електрику. Та ми з Ромкою здогадалися, що це певно Маргарита, грає комедію. Раптом двірничка заспівала:

Двірничка я! Двірничка я! Двірничка!

Ядвіга Станіславівна Ягодська!

Ядвіга я! Скорочено – Яга!

Ніс гачкуватий, костяна нога...

Сусіди кажуть: я – Баба Яга!

Вдень мітлою підмітаю,

А вночі на ній літаю...

Неправда це! Неправда це! Ага!

Не Баба я, не Баба я Яга!

Двірничка я! Двірничка я! Двірничка!

Ну, може, трохи-трохи чарівничка

Ядвіга Станіславівна Ягодська!..

Вона навіть знала, що ми прийшли по чарівні окуляри! Потім повела нас у підвал. Там з відра витягнула дві пари окулярів. Ми вдягнули, але в них було зовсім темно, ще й не скидалися, ніби приросли. Ядвіга сказала: "Ото, щоб не були такими розумними! Посидьте у темряві й подумайте над своєю поведінкою!". Ми намацували двері, але їх не було. Раптом Ромка почув розмову якихось злодіїв, що збиралися "замочити" щасливчика, що зірвав джек-пот. Ми налякались і почали жаліти, що хотіли собі окуляри. Ми вимовили: "Каюсь!" і... опинилися у скверику. Вирішили більше не спокушати долю і не робити спроб заволодіти чарівними окулярами.

Пригода п'ята

Суд у цирку

У нашому класі з'явився новачок – Рудик Руденко. Він був ще рудіший за мене, носив окуляри. Ромка з нього реготав. Дивно, але, крім мене й Ромки, на рудого новачка не звернув уваги ніхто – наче його й не було. Я ставився до Рудика зі співчуттям, бо сам же рудий. А от Ромка аж виспівував:

Дід рудий, баба руда!

Тато рудий, мама руда!..

А Рудик мовчки і якось загадково усміхався. Він мені когось нагадував, а кого – не міг збагнути. На перерві новачок кудись зник, залишивши на парті свої окуляри. Коли ми наблизилися, то виявили дві пари однаковісінських окулярів. Ми з Ромкою начешили їх одночасно, і в ту ж мить потрапили на вулицю якогось дивного міста. Усі люди були руді, навіть собака і кішка. До нас підійшов Рудик Руденко, але це був дорослий дядечко. Він привітав нас у чарівному місті Рудоград! Тут його звали Рудольфо, і він сказав, що Ромку судитимуть за те, що сміється з рудих. Суд відбувся у цирку, у лев'ячій клітці. Судили руді хлопчики і дівчатка. Рудольфо мав на собі барвистий клоунський одяг. На сцені з'явилася клітка, в якій в одному кутку сидів здоровенницький лев з яскраво-рудою гривою, а в другому кутку зіщулювся переляканий Ромка. А кара Ромці була така, що його зробили лисим. Ромка скривився і... заплакав. Тоді помахом чарівної палички Рудольфо зробив так, що у Ромки виросла густа яскраво-руда грива. Публіка сміялася.

Ромка сказав, що більше сміятися з рудих не буде... все закрутилося, закрутилося і... ми з Ромкою знову опинилися в класі біля парти, де сидів новачок. Ми були без окулярів. Ромка обома руками тримався за свою чорну чуприну. Кинулись шукати Рудика, щоб вибачитись. Коли спитали Ритку, де він, вона відповіла, що ніякого новачка у нашому класі не було.

Пригода шоста

"Дипломат" з доларами

Ромка тої ганьби у Рудоградi не міг забути. Він мусив щось придумати, щоб реабілітуватися переді мною. Тому придумав затримати злочинців, що хотіли тоді у підвалі "замочити" щасливчика, котрий джек-пот зірвав у суперлото. Можна було простежити і тоді викликати міліцію. Я говорив, що наше завдання вчитися, а не злодіїв ловити. Але мусив йти. На цей раз ми досить легко знайшли той двір, де жила незвичайна артистка Маргарита Степанівна, яка прекрасно зіграла роль двірнички-чарівнички Ядвіги Станіславівни.

У підвалі ми зайшли туди, звідки чули голоси і побачили купу мотлоху. Ромка зачепив коліном один з ящиків, ящик упав, і в другому ящику під мішком ми побачили новенький шкіряний портфель-дипломат. Ромка його відчинив і... раптом з дипломата посипалися на підлогу... долари!.. Ледве ми встигли засунути все, що розсипалося, у дипломат, як у комірчині спалахнуло світло і з'явилася тітонька-міліціонер з лейтенантськими погонами. Чомусь назвала нас Циганом і Свистом. Ми почали виправдовуватися, що ми не злочинці, а просто хотіли зловити злочинців. І раптом тітонька-лейтенант заспівала:

У нас така традиція –

Порушника міліція

Затримати повинна,

Якщо його провина

Доведена фактично,

Фактично і всебічно,

Всебічно обґрунтована

І запротокольована.

Тоді вона сказала, що посадить нас у тюрму. А далі сказала, що жартує, адже все це начаклувала, щоб перевірити нас, чи не вкрадемо грошей. Це була Ядвіга Станіславівна. Враз замість лейтенанта міліції спершу з'явилася перед нами двірничка-чарівничка, а за мить вона теж зникла, а замість неї з'явилася стара артистка Маргарита Степанівна.

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Вона подарувала нам окуляри, але сказала користуватися дуже обережно: лише для добрих справ, а не для пустошів, бо окуляри одразу зникнуть. Вона зняла свої окуляри і простягнула мені. І коли я їх узяв, у неї на носі опинилися ще одні окуляри.

Вона зняла і їх і простягнула Ромці. І коли Ромка їх узяв, на носі Маргарити Степанівни знову з'явилися окуляри. Ми дізналися, що клоун Рудольфо і Дід Мороз – її чоловік Рудольф Андрійович, який справді працював у цирку фокусником-ілюзіоністом Рудольфо. Тепер вони обидвоє на пенсії. А колись разом вчилися у школі чаклунів. І оце чаклують трішки. Маргарита зникла, а ми з Ромкою сховали свої окуляри.

Пригода сьома

Георгій Васильович і Миколай Чудотворець

З чарівними окулярами ми втратили спокій. Я ще якось тримався, а Ромка просто не знаходив собі місця від нетерплячки, щоб когось врятувати. Він навіть хотів покарати рекетирів, які нападали на бізнес його батьків.

Якось ми подалися до міліції. Заходити всередину боялися. Раптом з райвідділу вийшов дядечко з мобільником. Дядько говорив про щось, що пропало, і міліція не зможе допомогти. Ромка сказав мені, що це те, що нам треба, і ми побігли за дядьком. На пішохідному переході він озирнувся на нас і сказав, що ми саме ті хлопці, які йому потрібні. Виявилось, що він художник, Георгій Васильович, ілюструє дитячу повість про пригоди двох школярів: чорнявого і рудого. Ми підходили для позування.

Георгій Васильович привів нас у свою майстерню, пообіцявши по п'ять гривень. Майстерня була велика. Ромка бігав і все розглядав, найбільше вразив його скелет (з нього художник вивчав пропорції тіла людини) і Венера Мілоська – скульптура без рук.

Георгій Васильович розповів, що у нього зникла ікона Миколая Чудотворця. Ця ікона перейшла у спадок від бабусі. Перед іконою молилися сто років, тому була намолена і дуже дорога художникові. Я раптом побачив, як Ромка зайшов за мольберт з картиною, витягнув з кишені окуляри і швидко начепив на носа. А потім знайшов ікону на полиці за книжками. Художник дуже зрадив і подзвонив дружині, що ікона знайшлася. Художник заплатив нам і пообіцяв ксерокси портретів. Так уперше в житті ми з Ромкою чесно заробили гроші. Ще й ікону Миколая Чудотворця знайшли.

Пригода восьма

У Телебабанії-Заекранії

У Ромки були і комп'ютер, і телевізор класний "Панасонік" з кабельним телебаченням. А в нас телевізор був старенький "Електрон", який весь час псувався. Зате в нас було багато книжок, бо мій дідусь Грицько (мамин тато) і я любили читати. А Ромка книжок майже не читав.

Я пояснював йому, що той, хто читає книжки, розвиває свою уяву, фантазію, бо зримо уявляє собі прочитане. А коли дивишся телевізор, нічого собі уявляти не треба, сприймаєш усе готовеньке. Ромка найбільше любляв дивитися американські бойовики, де весь час були бійки, погоні, вибухи, стрілянина.

Сьогодні Ромка подзвонив і сказав приходити, бо додивляється бойовик, і ми будемо грати ігри на комп'ютері. Я саме дочитував "Маленьких дикунів" Сетона-Томпсона. Коли дочитав, передзвонив Ромці, але він не відповідав. Квартири теж не відчиняв, хоч я чув звуки телевізора. Я кинувся додому і начепив чарівні окуляри. І враз опинився у Ромчиній квартирі. Ромка був на екрані телевізора. Стояв на вулиці

якогось американського міста з височезними хмарочосами. А поряд з ним стояла якась дивна бабця з автоматом у руках. І та бабця знайомила його з рекетигром Гаррі Смугаррі, мавпиозі Джеком Горилло. Бабця тицьнула Ромці в руки автомат і наказала стріляти. Ромку почали бити, він кинувся тікати. Зчинилася страшенна стрілянина, погоня. Ромка був то в машині, то у вертольоті. І раптом я почув відчайдушний Ромчин голос, який кликав на допомогу.

Я кинувся до телевізора, але боляче стукнувся лобом об екран. З екрана вийшла Телебаба Яга і сказала, що Ромка сам хотів за екран. А мене вона не хоче, бо я читаю книжки. І туди я можу потрапити, якщо тільки хтось уявний уявить мене на екрані. І Телебаба Яга знову зникла за екраном. Вся надія була на мою уяву, на фантазію. І уявив свого іграшкового лева з дитинства. І попросив, щоб він мене уявив уявним. Фантазія моя діяла безвідмовно. Я опинився у Заекранії. Телебаба Яга, яка мене побачила, аж рота від подиву роззявила. А тоді схопила автомат і почала в мене стріляти. Але я підставляв книжку казок, і кулі відскакували від неї як горох. Уявою я викликав летючий корабель і попросив летіти туди, де мій друг Ромка. У будинку із заґратованими вікнами сидів Ромка. Тут до мене підлетіла на мітлі Телебаба Яга і вихопила з моїх рук книжку. Але я скрикнув: "Я уявляю-уявляю, Ромку звідси забираю. І тікаю звідси сам – вірю-вірю чудесам!". Тієї ж миті ми з Ромкою опинилися в Ромчиній квартирі перед телевізором.

Ромка розповів, що дивився бойовик, і раптом вийшла з телевізора Телебаба Яга, яка пообіцяла потрясаючі пригоди. Тепер Ромка зрозумів, до чого довели бойовики. І враз засвітився екран телевізора, де жінка, дуже схожа на Ягу сказала, що замість бойовика буде передача: "Той, хто книжки читає, уяву свою розвиває!". Відтоді Ромка теж почав потроху читати книжки.

Пригода дев'ята

Перше кохання діда Грицька

Взимку бабуса і дідусь жили у нас, а з весни переселялися в село. Літом я їхав до них у село. Але цього року мені не дуже хотілося їхати. Бо канікули розлучали мене з моїм другом Ромкою, з яким ми пережили вже стільки пригод, пов'язаних з чарівними окулярами.

Ромка з батьками поїхав на закордонний курорт, а я в село. Я любив діда Грицька і бабу Оксану. Дід у мене веселий, вигадливий. Ми з ним і рибу ловимо, і по гриби ходимо.

Дід побачив, що я сумний, і спитав, чия не закохався. Я признався, що у класі є красива Ритка Скрипаль, її навіть у кіно знімати хотіли, та вона захворіла. Дід сказав, що у моєму віці був закоханий в одну дівчину. Не в бабу Оксану, а в дівчину з Києва, куди поїхав з татом у гості до татового друга. Звали дівчину Кіра, вона грала на піаніно. Дід чув, як вона грала "Полонез" Огінського. Вона передала дідові записку: "Якщо я тобі треба, то підійди до вікна". Перше побачення відбулося на кладовищі, що було поруч Кіриноного будинку. На Кіру справили враження веселі теревені діда. Коли настав час прощання, Кіра дала маленький заклеєний синій конвертик. І сказала, щоб дід не

дивився, що там написано, півроку, тільки весною відкрив і подивився. Дідова мама була медсестрою. Він нищечком взяв у неї гумову рукавичку, поклав у ту рукавичку конверт і записку, закрутив, замотав гарненько мотузкою і спершу сховав на горищі, тоді у сарай. А згодом вирішив закопати на городі. Викопав глибоченьку ямку на самісінькому краю городу, перед яром. Одного разу була негода, бурхливий потік геть-чисто змив ямку з реліквіями. Потім дід зустрів бабу Оксану, оженився, пішли діти, онуки...

Я задумав знайти той конвертик. Начепив окуляри на носа і враз опинився у безлюдному провулку якогось незнайомого міста. Я побачив якусь літню жінку, вона намагалася дістати ключі, що впали у яму. Я дістав ключі. Вона повела мене у сусідній будинок, щоб почистити мій одяг. Жінку звали Кіра Антонівна! Вона навіть сказала, що я їй когось нагадую з дитинства.

Я не знав, що робити і вибіг з квартири. Усе закрутилося-закрутилося... І раптом я опинився в яру за дідовим городом. Я сидів на піску. І щось наче примушувало мене копати той пісок. Я все рив і рив. І раптом знайшов гумову рукавичку, обплутану мотузкою. Віддав це дідові, згодом він прочитав: "Бажаю тобі щастя! Буду пам'ятати тебе все життя. Кіра". Дідусь Грицько вдячно пригорнув мене до грудей. А я не міг сказати, що щойно її бачив.

Пригода десята

Анжеліка

Сьогодні нарешті приїхав з курорту Ромка. Щоб зустрітися з ним, я навіть на кілька днів приїхав із села. Ромка признався, що його чарівні окуляри тепер на дні Чорного моря, їх викинула Анжеліка – топ-модель, майбутня шоу-зірка.

Ромка розповів, як приїхав на болгарський курорт, оселився у крутому пансіонаті, людей було небагато, батьки з ранку до вечора грали преферанс, а Ромці сказали купатися. На третій день він побачив, як з моря виходить незнайома дівчинка, наче Венера з піни морської, красивіша за Ритку Скрипаль.

Дівчина називала себе русалкою, хвоста не мала, бо вона – сучасний вид. Дала Ромці мушлю, сказала, що хоче бути зіркою шоу-бізнесу. Ромці навіть сон снівся з Анжелікою, де вона сиділа у підводному царстві Нептуна і співала:

Сьогодні наш останній день!

А ти як пень, – анітелень!

Нічого так і не збагнув,

Ким ти, ким ти для мене був!

Я ж так тебе кохала,

Коли тебе пізнала!

Тепер прощаємось навік:

Русалка я, ти – чоловік.

Прощай! Прощай! Прощай!

Прощай!

Прощай! Мене не забувай!

І я тебе не забуду.

Завжди пам'ятати буду!..

Наступного дня Анжеліка не приходила. Вночі вона знову наснилася Ромці. Але тепер уже не під водою, а на пляжі. Вона стрибала на одній нозі, глузливо виспівувала: "Ну, як я прикололася? Ти прийшов, мене нема! Підманула, підвела!".

На третій день Ромка вирішив скористатися з чарівних окулярів. Я сказав, що не став би на його місці одягати окуляри.

Ромка одягнув окуляри і враз опинився на палубі великого катера для морських прогулянок. Неподалік стояла Анжеліка. Вона сказала скинути окуляри, але Ромка не міг (вони наче приросли). Анжеліка зірвала з Ромки окуляри і швиргнула в море. Ромка скрикнув: "Що ти зробила?! Це ж чарівні окуляри!". Вона зареготала: "Чарівні! Ха-ха-ха!". І тут якийсь бородатий дядечко, що стояв неподалік, спитав її: "Що це ти кинула в море, Ганнусю?" Вона махнула рукою: "Ай, тату!". Тоді Ромка зрозумів, що його дурили. І тієї миті побачив серед пасажирів артистку-чарівницю Маргариту Степанівну та її чоловіка Рудольфа Андрійовича, клоуна-фокусника. Вони дивилися докірливо похитували головами. Потім Ромка опинився у своєму номері. Без окулярів.

Пригода одинадцята

Козачок Гулька

До початку навчального року сталася ще одна пригода, пов'язана з чарівними окулярами. У нас з Ромкою з'явився спільний ворог: здоровило дев'ятикласник Альберт Біляков, ми його прозивали Алик Мармиза. Недавно він переїхав з Подолу і вважав себе крутим хуліганом. Він вимагав гроші у менших і, в разі відмови, бив страшенно болючі щиглі. Не тільки я, слабак, а й спортивний Ромка страждав від нього. Ми намагалися уникати його.

Сьогодні ми його зустріли, я вже підняв правицю для щиглів, як раптом сталося щось неймовірне. Алик враз зойкнув і схопився за лоба. І ми побачили, як на лобі в нього набрякають дві сині гулі. Мармиза лайнувся й побіг додому.

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Ромка припустив, що у нас з'явився невидимий захисник. Кілька днів, поки в Алика Мармизи не зійшли гулі, він не показувався. Аж раптом бачимо – з'явився нарешті. Ми з Ромкою сиділи на моєму балконі і бачили, як Алик підійшов до хлопчика років десяти, вимагав гроші, але скрикнув і схопився за лоба. І знову на його лобі з'явилися дві сині гулі. Ми вирішили одягнути чарівні окуляри. І раптом з боку вулиці, біля балкона, просто в повітрі почувся дзвінкий хлоп'ячий голос: "О! Так у вас є чарівні окуляри?! То ми б могли подружитися. А то я все сам та сам". Окуляри були лише одні. Але невидимка зробив дві оправы з одним скельцем, а друге було заклеєне. Начепили ми з Ромкою одночасно чарівні окуляри і побачили усміхненого хлопчика у сорочці-вишиванці, у смушевій шапці набакир, у червоних шароварах, червоних чоботях, який сидів верхи на дивному напівпрозорому блакитному конику – з яскравою жовтою

гривою і жовтим хвостом. У руках хлопчик тримав срібний пернач, коротку палицю з перистою головкою. Хлопчик виявився Козачком Гулькою з роду Мамаїв, козаків-характерників, тобто чарівників. Відколи Україна стала незалежною, Козачок літав по Україні і захищав дітей від хуліганів, набиваючи тим гулі. Самому Козачку було 412 років. Батьки подарували йому дитяче безсмертя. Ще й срібний пернач-гулінабивач дали. До незалежності він жив у Синьому Потойбіччі, де живуть усі чаклуни й чарівники. Там він воював з різними злими силами, які кривдять казкових дітей: від Івасика-Телесика до Хлопчика-Мізинчика.

Козачок запропонував нам помандрувати у Потойбіччя. Ми всілися на коника Літайка. У Потойбіччі усе було синє: сині дерева, синя трава, сині будинки, навіть люди сині. Ми бічили Задирайла, Ображайла, Нечупару-Ледащо, Суржикова-Какось. Козачок сказав, що раз у нас є чарівні окуляри, ми зможемо з ним спілкуватися, коли захочемо. Коли повернулися, Козачок зник, а окуляри стали такими, як були.

Пригода дванадцята

Чарівник Часомір та чаклун Зловред Поганський

Ми з Ромкою тільки й говорили про Козачка Гульку. Я вирішив розказати Ромці про свій гріх на душі, через який досі каюся. Було це влітку в селі, у дідуса й бабусі. Тато саме купив мені футбольний м'яч. На вигоні нікого не було, бо у сільмаг привезли морозиво, і хлопці побігли туди. Аж тут раптом з'явився незнайомий хлопець. Вхопив м'яча в руки. Я кричав віддати, а він тільки посміхався. Я називав його дурнем, пришепелюватим, ідіотом, ненормальним. А він – ні слова у відповідь. Нарешті він кинув м'яча, повернувся й пішов, так мені нічого й не сказавши. А потім я дізнався, що він глухонімиий.

Ромка назвав мене просто вразливим. Друг вважав, що у цьому Козачок Гулька не може допомогти, адже він тільки гулі набивати може. І раптом Ромку почав бити Козачок, який раптово з'явився і сказав, що справжні козаки були не лише мужніми, а й добрими, чуйними, людяними. Ромка став зажурений і нещасний, бо Козачок говорив, що Ромку не візьмемо з собою у минуле. Та все ж я вмовив Козачка взяти й Ромку!

З Козачком ми з Ромкою прилетіли у Синє Потойбіччя і опустилися біля синього будиночка з високою трикутною вежею, на якій були великі годинники, що показували різний час. Тут жив чарівник-годинникар Мить Митьович Часомір. Годинники на вежі показували теперішній, минулий і майбутній час. За повернення у минуле я мав заплатити: за кожну хвилину днем майбутнього життя. А якщо зроблю щось погане, повернутися вже не зможу, залишуся там.

Чарівник Часомір підвів мене до великого коліщатка і жестом показав, щоб я схопився за нього. Я схопився і враз злетів угору, у синю безодню. І за мить опинився на вигоні з отим своїм новеньким футбольним м'ячем. Я привітно усміхнувся хлопчику. Тоді грав з ним у футбол. Хвилини летіли за хвилинами. Я не помічав часу. Нарешті хлопчик показав на свою ліву руку, на те місце, де носять годинник, мовляв, йому час іти. Закрутилося-закрутилося – і я опинився у будиночку чарівника Часоміра. Мить

Митьович навіть не взяв з мене плати, так я йому сподобався.

А потім Козачок познайомив Ромку з чаклуном, який змушує думати й робити не по-доброму. Це був Зловреда Поганського-Хуліганського. Чаклун з зеленою бородою і зеленими очима пронизливо подивився на нас і раптом кинувся до Ромки й почав його обіймати й цілувати, радісно піпікаючи. Схопив Ромку в обійми і зник разом з ним у палаці.

Козачок Гулька кинувся до дверей і почав гамселити потвор своїм срібним перначем. Потвори пронизливо заверещали. З палацу одразу вискочив чаклун. Козачок Гулька і його вчідив по голові. Чаклун поточився і впав. І в цю мить з палацу вискочив Ромка, блідий і переляканий. Він скочив на коника Літайка, і ми чимдуж помчали геть. Ромка признався, що чаклун змушував його підписати якийсь документ.

Ми прилетіли додому, в руках у мене опинилися одні окуляри. На душі було легко. Та й Ромка був задоволений, що вирвався з обіймів чаклуна Зловреда Поганського.

Пригода тринадцята

Викрадення

Одного разу Ромка хотів показати Козачкові нову комп'ютерну гру "Контр-страйк". Я переконував, що чарівні окуляри призначені для важливих пригод. Цю нашу розмову на вулиці почула Ритка Скрипаль і почала розпитувати про чарівні окуляри і Козачка Гулька. Ромка сказав, що він просто переказував мені нову комп'ютерну гру. Ритка говорила, що їй так потрібні були б чарівні окуляри: її двоюрідна сестричка Люба сліпа, операція не допомагає.

Ми з Ромкою презирнулися. Завжди самовпевнена, горда і зверхня Ритка виглядала зараз безпорадною і нещасною. Коли дівчина пішла, я був готовий віддати Любі окуляри. Але Ромка так не вважав і просив хай окуляри краще будуть у нього. Я подумав, що це навіть краще – хай долю окулярів вирішує Ромка. Я віддав окуляри, але настрій у мене одразу чогось зіпсувався.

У той день я ходив з мамою купувати мені нову куртку. Повернулися додому надвечір, і тут я дізнався, що Ромка зник. Мені було ясно, що Ромчине зникнення пов'язане з Козачком Гулькою. Вдома у Ромки не було моїх окулярів.

Раптом я почув голос невидимого Козачка Гульки. Він розповів, що Ромка показував йому комп'ютерну гру, і раптом задзвонив телефон. Дзвонив шофер його мами, щоб Ромка виніс мамі теплу кофту. Ромка вибіг і більше не повертався. Козачок сказав, що треба звернутися до Казкового Довідкового Бюро Надзвичайних Подій (скорочено Кадобнап). Кадобнап має інформацію про всі надзвичайні події, що відбуваються у світі. Керує там чарівник Іван Іванович Шукайло. Ми полетіли у космос до Кадобнапу, на мені навіть з'явився скафандр космонавта.

У Кадобнапі сидів Шукайло. На екрані швидко замиготіли страшні кадри, наче з американського фільму жахів, і враз виник стоп-кадр, на якому я побачив Ромку. Він лежав зі зв'язаними руками, ще й прикутий ланцюгом до батареї у напівтемному підвальному приміщенні. Поруч куняв коротко стрижений здоровило з бичачою потилицею. Ми взяли адресу і повернулися у Київ. Козачок зробив мене невидимим, ми

проникнули крізь стіни до Ромки. Ми наблизилися до нього, і враз Ромка скочив на рівні ноги, звільнившись від мотузок і ланцюгів. А замість нього на підлозі опинився зв'язаний і прикутий здоровило з бичачою потилицею. Від жаху очі в здоровила зробилися, як колеса. А на лобі набрякли дві здоровенницькі сині гупі – Козачок Гулька вперіщив його своїм перначем.

Ромка теж став невидимий, і ми полетіли на Літайкові додому. Біля нашого будинку Козачок попрощався і відправився у справах. Ромка був стомлений, а я подумав, що все сталося через те, що Ромка без співчуття поставився до сліпої сестрички Ритки Скрипаль. Ромка ніби відчув це і віддав мені окуляри, котрі були у нього весь час у кишені.

Пригода чотирнадцята

Остання

Ми з Ромкою дуже переживали: жаль було Любочки, але їй розставатися з окулярами не хотіли. Та Ромка хотів і сліпій Любочці допомогти, і чарівні окуляри не втратити. Вирішили піти до Маргарити Степанівни. Але в її дворі будинку вже не було. Він був знесений, а місце обгороджене високим парканом.

Ми пройшли ближче і раптом разом з Ромкою впали у глибокий котлован, виритий під фундамент нового будинку. Добре, що на дні були солом'яні мати. Я поліз у кишеню й витягнув окуляри. Але їх було двоє: у кожних одне скельце заклеєне. Я дав одні окуляри Ромці, й ми одночасно начепили їх. Враз настала абсолютна темрява. Я хотів зняти окуляри, але їх не було на носі. Козачок Гулька і Маргарита Степанівна не озивалися. Ромка сказав, що все сталося тому, що ми хотіли залишити собі чарівні окуляри і не віддали Любочці. Ромка почав просити вибачення у мене, бо я хотів віддати. І раптом я побачив Ромку, який плакав. З'явився Козачок Гулька і сказав, що віднесе нас до Ритки. За мить ми злетіли вгору і опинилися біля будинку Ритки Скрипаль. Пішли до Ритчиної квартири.

Чекати довелося хвилин п'ять, бо Ритка чепурилася, перш ніж відкрити нам двері. Я почав розповідати з самого початку, коли одержав таємничого листа з підписом "Ритас". Ритка слухала, затамувавши подих, і тільки кліпала. Ритка попросила показати ті окуляри.

Я поліз у кишеню і... Серце моє зупинилося – чарівних окулярів у кишені не було! Ромка був здивований. А Ритка сказала: "Ну й фантасти! Брати Стругацькі!.. Я навіть повірила була!". І раптом задзвонив телефон. Виявилось, що після чергової операції Любочка нарешті почала бачити! Правда, зі спеціальними окулярами.

За хвилину ми вже були на вулиці. Ритка попрощалася з нами і побігла у лікарню. А Ромка сказав, що це, мабуть, Козачок Гулька окуляри забрав і передав Любочці.

Отак закінчилися наші пригоди з чарівними окулярами.

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.